С.А."Д.А.Ценов" - Свищов
Вх.№ 22.00-51/04.09.2020

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд

за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

Изготвил становището: **доц. д-р Николай Пенев Иванов**

Тракийски университет – Стара Загора, Стопански факултет, катедра „Икономика“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“; определен съгласно Заповед № 566 от 20 юли 2020 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов за член на научното жури.

Автор на дисертационния труд: **докторант Николай Тодоров Здравков**

Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, факултет „Финанси“, катедра „Финанси и кредит“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“.

Тема на дисертационния труд: **„Управленски финансов анализ при дистрибуцията на застрахователните продукти и услуги в условията на динамична регулация“**

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предоставеният за оценка дисертационен труд на докторант Николай Тодоров Здравков на тема „Управленски финансов анализ при дистрибуцията на застрахователните продукти и услуги в условията на динамична регулация“ е логически обвързано и задълбочено изследване, разработено в *общ обем от 179 стандартни машинописни страници.*

*Основният текст на дисертацията включва увод (*6 страници), *три глави* (общо 155 страници), *заключение* (5 страници), *списък* на използваните таблици, фигури и *списък* на използваните литературни източници. Дисертацията е онагледена и съдържа 34 таблици и 15 фигури.

Изследването е добре балансирано в структурно отношение. Дисертационният труд е правилно построен, което позволява с необходимата логическа последователност да се изследват възможностите за ефективен управленски финансов анализ, прилаган в застрахователните брокерски фирми и служещ като основа за

вземане на стратегически и тактически решения при мениджмънта на тяхната дейност с оглед максимизиране на фирмената стойност.

Използваната литература, която е проучена от докторанта в процеса на изследване се състои от 81 заглавия, на кирилица и на латиница. Направен е опит да се демонстрира осведоменост на автора с изследванията по темата, както от български, така и от чуждестранни автори. Източниците отговарят на тематичната насоченост, като не е установено недобросъвестно използване на чужди текстове.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Задълбоченият анализ на дисертационния труд позволява да се заключи, че изследване на подобна *тематика е актуална* във времето, поради огромното разнообразие от застрахователните продукти и услуги в условията на динамична социално-икономическа среда.

Избраната тема е дисертабилна и позволява да се направят аргументирани изводи, предложения и да бъдат формулирани приносни аспекти.

Предмет на дисертационното изследване е управленския финансов анализ, прилаган в застрахователните брокерски фирми и служещ като основа за вземане на стратегически и тактически решения при мениджмънта на тяхната дейност с оглед максимизиране на фирмената стойност.

Обектът е фокусиран върху реално действащи бизнеси – дейността на застрахователните посредници и вчастност – застрахователните брокери, като основни медиатори на пазара на застрахователни продукти.

Изследователската теза е добре формулирана: ефективното управление на застрахователна посреднеческа фирма изисква изграждане на модел за управленски финансов анализ, който да е основан на концепцията за максимизация на фирмената стойност и да отразява както традиционната консервативност на сектора, така и динамиката на финансово-икономическата среда и променящите се регулации.

Основната цел е адекватна на предмета и обекта на изследване: да се изследва от теоретична, методологическа и емпирична гледна точка бизнесът на застрахователните посредници и да се предложи модел за управленски финансов анализ, стъпващ на концепцията за максимизация на фирмената стойност.

Целта и задачите на изследването са прецизно формулирани, което е предпоставка за задълбочени изводи и препоръки при управленския финансов анализ, прилаган в застрахователните брокерски фирми.

Езикът и стилът на изложението в дисертационния труд са на добро равнище. Не се установяват повторения и отклонения в изложението. Трудът е правилно структуриран. Налице е съразмерност на отделните му части. *Научният*

инструментариум е подходящ за конкретната проблематика и позволява да се правят аргументирани изводи.

Използваните литературни източници са акуратно цитирани в съответствие с изискванията. Не са установени съществени отклонения от нормите на научната и професионална етика.

Представеният автореферат в размер на 37 страници, представя пълно и точно съдържанието на дисертационния труд. Написан е на ясен, разбираем и издържан в научно отношение стил, като отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от докторанта.

Публикациите, обвързани с дисертацията са разработени самостоятелно, като техният общ брой е четири.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд се съдържат положителните страни и постиженията на автора, които могат да бъдат характеризирани като *приноси за теорията и практиката на търговския бизнес*. Научните постижения на автора се открояват с оригиналност, практическа приложимост и като средство за нарастване ефективността на управленския финансов анализ, прилаган в застрахователните брокерски фирми. По-съществените от *научните и приложните приноси са добре формулирани*:

- Обоснована е актуалността на темата, свързана със специфичната дейност на застрахователното посредничество, като е очертана неговата историческа еволюция, съвременни функции и предизвикателства, както и на различните категории застрахователни посредници. Направен е изчерпателен критичен анализ на нормативните регулации, касаещи застрахователната интермедиация в България.
- Разработена е оригинална методика за управленски финансов анализ, позволяваща моделиране, прогнозиране и съпоставяне на ползите от различни бизнес линии на застраховател посредничество, включваща традиционни и някои не толкова широко прилагани във финансите методи. Предложената методика позволява отчитане на външни и вътрешни за застрахователния брокер детерминанти на финансовото състояние.
- Апробиран е разработеният модел и е приложен върху реални данни за едно от най-големите дружества на българския застрахователен пазар, като са дадени конкретни препоръки с емпирично-практичен характер за оптимизиране съотношението между развиваните бизнес линии, а така също и за оптимизиране на капиталовата структура на фирмата.

VI. Критични бележки, мнения, въпроси и препоръки

Въпреки спецификата на изследователската дейност, която се свързва с относителна индивидуалност, самостоятелност, считам, че *засилването на екипната научно-изследователска дейност* на докторанта в бъдеще, ще е от полза не само за него, но и за останалите учени, с които ще работи.

По-смелото, явно, силно и аргументирано авторово присъствие в следващите разработки, би било предпоставка за по-висококачествена изследователска продукция.

Посочените забележки, следва да се възприемат като препоръки в бъдещото развитие на докторанта.

В заключение, не е възможно да се пропусне, превърналата се в стандарт през последните години препоръка към изследователите, в бъдещата им научна дейност да публикуват изследванията си в специализирани, реферирани и индексирани научни списания.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Въз основа на направения задълбочен анализ на разработения дисертационен труд, с увереност може да се твърди, че той е научна разработка със значими постижения. Приносните моменти, научните достойнства и съдържанието на дисертационният труд представя в положителна светлина автора и неговите резултати.

Изследователските задачи са успешно изпълнени, а поставената основна цел е постигната. Научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд обогатяват научното знание и подпомагат практиката.

Представените ми материали за изготвянето на настоящото становище, отговарят на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Поради това си позволявам, напълно убедено и обективно, да дам положителната си оценка и предлагам на уважаемите членовете на Научното жури да присъдят образователната и научна степен “Доктор” по научна специалност “ Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ на докторант Николай Тодоров Здравков.

30.08.2020 г. **Изготвил становището:……..……..……..**

Гр. Стара Загора **(доц. д-р Николай Пенев)**